

FBL

Conosament FIATA de Transport Multimodal Negociabil

Conosamentul FIATA de Transport Multimodal Negociabil (FBL) este un document de tip scrisoare de transport înființat de FIATA pentru utilizarea de către societățile de expediții care acționează ca operatori de transport multimodal (MTO).

FBL-ul poate fi, de asemenea, emis ca și conosament maritim.

Este cel mai utilizat dintre toate documentele FIATA.

Conosamentul, pe lângă faptul că servește drept contract de transport și primire a mărfurilor, are utilitatea unui document de proprietate (este un instrument probator și un titlu reprezentativ al mărfii care se transportă).

Documentul este **negociabil**, cu excepția cazului în care este marcat „non-negociabil”.

- Conform Codului Civil, art. 1964, documentul de transport nu este negociabil, cu excepția cazului în care părțile sau legea specială dispun astfel. În cazul în care este **negociabil**, documentul de transport la ordin se transmite prin gir, iar cel la purtător prin remitere.
- Conosamentul poate fi:
  - nominativ = emis în favoarea unei persoane al cărei nume e menționat expres și nu poate fi transmis prin gir. Titularul acestuia e singurul îndreptățit să ceară predarea mărfii. Se inserează și mențiunea „nu la ordin”. Pentru transmiterea conosamentului, titularul acestuia trebuie să facă un act de cesiune pe care să-l notifice comandantului navei. Avantajul acestui tip de conosament constă în faptul că titularul lui nu suportă consecințele pierderii originalului, iar dezavantajul rezidă în imposibilitatea transmiterii lui prin gir, ceea ce presupune o dificultate în negociere.
  - la ordin = se emite la ordinul unei anumite persoane (fie al destinatarului mărfurilor, fie încărcătorului, fie al unei bănci) ce poate gira conosamentul unei alte persoane care devine astfel titularul titlului de credit și al mărfurilor arătate în acest document. Pentru ca posesorul conosamentului să poată valorifica drepturile din conosament trebuie să se legitimeze printr-un șir neîntrerupt de giruri, începând cu girul scris de persoană indicată ca beneficiară a conosamentului, până la cea care prezintă conosamentul la descărcare. La destinație, comandantul trebuie să verifice dacă șirul girurilor nu este întrerupt, dar nu are și obligația de a verifica autenticitatea semnăturilor.
  - la purtător = este acel conosament care nu arată titularul de drept, posesorul lui fiind considerat proprietarul mărfurilor. Cuprinde mențiunea „la purtător” (to

bearer) și circulă fără nicio formalitate. În practică se folosesc rar astfel de documente, pentru că el poate îndreptăți și pe posesorul nelegitim să reclame predarea mărfurilor.

- Conosamentul este un instrument de credit întrucât în baza lui se deschide, prin intermediul băncilor, creditul necesar finanțării contractului de vânzare-cumpărare.
- Informațiile pe care le solicită expeditorul marfii a fi înscrise în conosament sunt determinate de condițiile impuse de cumpărător prin scrisoarea de credit sau acreditivul documentar (mai multe detalii la pct. 1.8.8).

Camera de Comerț Internațională (ICC) a considerat că FBL este conform cu Regulile UNCTAD / ICC pentru documentele de transport multimodale publicate de ICC în broșura sa nr. 481. Prin urmare, documentul FBL poartă sigla ICC, alături de sigla asociației naționale din care face parte societatea de expediții.

Conosamentul FIATA de Transport Multimodal Negociabil (FBL) este conform cu cerințele din „Ghidul pentru practica uniformă pentru creditele documentare (UCP 600)” al ICC (publicația ICC nr. 600) atunci când este emis ca document de transport multimodal în conformitate cu articolul 19 sau ca un conosament în conformitate cu articolul 20, ca document de transport acceptabil.

Numai FIATA Bill of Lading (FBL) sunt negociate de către bănci. În cazul în care conosamentele sunt eliberate în nume propriu de către o societate de expediții ce nu este membră FIATA („conosamente de casă” = „house bill of lading”), nu pot fi negociate dacă acest lucru nu se prevede expres în acreditiv.

O societate de expediții care acționează ca operator de transport multimodal (MTO) sau transportator maritim, care emite un FBL, este responsabil pentru efectuarea transportului. Societatea de expediții nu își asumă răspunderea doar pentru livrarea mărfurilor la destinație, ci și pentru toți transportatorii și terții angajați de aceasta pentru efectuarea întregului transport, inclusiv livrarea.

Prin emiterea unui FBL, societatea de expediții acceptă o limită de răspundere de bază de 666,67 DST pe pachet sau unitate, sau 2 DST pe kilogram de greutate brută a mărfurilor pierdute sau deteriorate, oricare dintre acestea este mai mare (Art. 8.3 din condițiile de pe verso FBL) sau, dacă un transport multimodal nu include transportul de mărfuri pe mare sau pe căi navigabile interioare, o limită de răspundere de bază de 8,33 DST pe greutate brută (Art. 8.5 din condițiile de pe verso FBL). Atunci când pierderea sau deteriorarea mărfurilor poate fi atribuită unei anumite etape de transport într-o operațiune de transport multimodal, răspunderea societății de expediții este limitată în conformitate cu legislația națională sau internațională obligatorie aplicabilă acestei etape de transport (Art. 8.6.a din condițiile de pe verso FBL).

La emiterea unui document FBL, societatea de expediții trebuie să se asigure că:

1. a preluat mărfurile specificate în document și că dreptul de a dispune de aceste mărfuri îi revine exclusiv;
2. mărfurile par a fi în stare și condiții bune;
3. detaliile de pe document corespund în mod clar cu instrucțiunile pe care le-a primit;
4. răspunderea pentru acoperirea asigurării de marfă a fost convenită cu clientul;
5. este specificat clar câte documente FBL originale sunt emise.

Societățile de expediții care emit documente FBL trebuie să își asume răspunderea în conformitate cu condițiile de pe verso FBL.